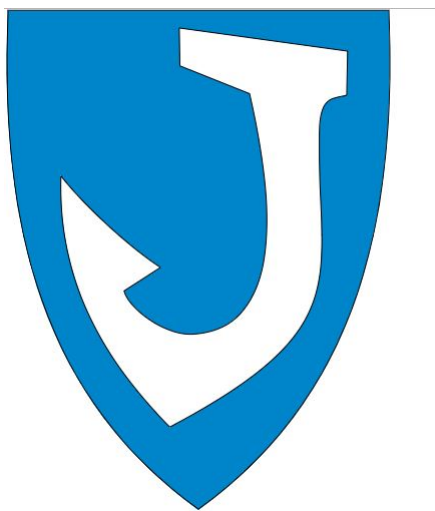

ATTRAKTIVE BÅTSFJORD MOT 2030

Kommuneplanens samfunnsdel

2020 – 2030

Vedtatt i kommunestyret 16.12.2020, sak 146/2020

Innhold

Kommuneplanens samfunnsdel	1
2020 – 2030	1
1. Innledning.....	3
Hva er kommuneplanens samfunnsdel?	3
Hvorfor lager Båtsfjord kommune en slik plan?.....	3
Hvilke føringer gir overordnede myndigheter på planleggingen?	3
FNs bærekraftmål.....	3
Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging	4
Statlige planretningslinjer	4
Sametingets planveileder, samt Sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark.....	5
Regionale planer og strategier	5
2. Planprosessen.....	6
Oppstart og planprogram.....	6
Utredninger og møter	6
Utarbeiding av forslag til plan	6
Behandling av planforslag	7
Videre arbeid i kommunens økonomiplan	7
3. utfordringer: Sentrale funn fra utredninger og medvirkningsprosesser	8
Folketall og alderssammensetning.....	8
Barn og ungdom i Båtsfjord.....	8
Folkehelse.....	9
Arealer: Boligbygging, næringsutvikling og friluftsliv.....	10
Boligbygging: Arealer, boligstruktur.....	10
Arealer for næringsutvikling.....	10
Friluftsliv	10
Det frivillige Båtsfjord – muligheter og utfordringer.....	11
Framtidens klima – påvirker det oss?.....	12
Kommuneøkonomien.....	12
4. Kommuneplanens samfunnsdel: Planforslag	13
Innledning.....	13
Temaer for et attraktivt Båtsfjord i 2030	13
Temaer, mål og strategier	13
Et kunnskapsrikt Båtsfjord.....	13

Et Båtsfjord i utvikling.....	13
Et inkluderende Båtsfjord.....	14
Et trivelig Båtsfjord.....	15
Et trygt Båtsfjord	15
5. Arealstrategi	17
Et kunnskapsrikt Båtsfjord.....	17
Et Båtsfjord i utvikling	17
Et inkluderende Båtsfjord.....	17
Et trivelig Båtsfjord	17
Et trygt Båtsfjord	18

Planbeskrivelse

1. Innledning

Hva er kommuneplanens samfunnsdel?

Det kommunale plansystemet er bygget opp slik at kommuneplanen er det høyeste nivået for planlegging. Kommuneplanen består av en samfunnsdel, og en arealdel. I samfunnsdelen skal de langsiktige, politiske prioriteringene ligge. Disse prioriteringene skal man følge når kommunen lager egne sektorplaner, økonomiplaner og når det lages reguleringsplaner.

Hvorfor lager Båtsfjord kommune en slik plan?

Kommuneplanen er det viktigste overordna styringsdokumentet til kommunen. Dagens kommuneplan er fra 1991 (samfunnsdelen) og 2002/2003 (arealdelen). Disse planene er så gamle at de ikke kan brukes som styringsdokumenter.

Kommuneplanlegging er en lovpålagt oppgave. Den gir kommunen mulighet til å styre fordelingen av ressurser og arealer mest mulig effektivt. Ved å se framover i tid, kan kommunen planlegge for endringer i stedet for å måtte ta ting på sparket.

Hvilke føringer gir overordnede myndigheter på planleggingen?

Kommunen skal ta hensyn til statlige og regionale rammer. Nedenfor nevner vi de viktigste føringene som vi har tatt hensyn til i planleggingsarbeidet:

FNs bærekraftsmål

Høsten 2015 vedtok FNs medlemsland 17 mål for bærekraftig utvikling fram mot 2030. Disse målene er:

1. Utrydde fattigdom.

2. Utrydde sult.
3. God helse og livskvalitet.
4. God utdanning.
5. Likestilling mellom kjønnene.
6. Rent vann og gode sanitærforhold.
7. Ren energi til alle.
8. Anstendig arbeid og økonomisk vekst.
9. Industri, innovasjon og infrastruktur.
10. Mindre ulikhet.
11. Bærekraftige byer og lokalsamfunn.
12. Ansvarlig forbruk og produksjon.
13. Stoppe klimaendringene.
14. Livet i havet: Bærekraftig bruk av havet og marine ressurser.
15. Livet på land: Bærekraftig bruk av økosystemer, stanse tap av arts mangfold.
16. Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner.
17. Samarbeid for å nå målene.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Regjeringen utarbeidet i 2019 et sett av forventninger til den regionale og kommunale planleggingen. Kommunen skal ta hensyn til disse forventningene i sin planlegging. Regjeringen beskriver forventningene slik:

Vi står overfor fire store utfordringer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

Målene som beskrives i forventningsnotatet er:

1. Planlegging skal brukes som et effektivt og godt styringsverktøy for bærekraftig samfunnsutvikling og arealbruk
2. Man ønsker vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet
3. Man ønsker en bærekraftig areal- og transportutvikling
4. Man ønsker byer og tettsteder der det er godt å bo og leve.

Statlige planretningslinjer

1. Gjennom planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning skal kommunen stimulere til, og bidra til reduksjon av klimagassutslipp samt miljøvennlig energiomlegging. Planlegging skal også bidra til at samfunnet tilpasser seg framtidig klimaendring.
2. Gjennom planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging skal kommunen fremme effektiv ressursutnyttelse, tilrettelegge for verdiskaping og næringsutvikling og fremme helse, miljø og livskvalitet. Utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder.

3. Gjennom planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen skal kommunen søke å ivareta 100-metersbeltet langs sjø slik at allmennhetens interesser ivaretas og man unngår uheldig bygging langs sjøen.
4. Gjennom rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen skal kommunen:
 - a. Synliggjøre og styrke barn og unges interesser i all planlegging og byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven.
 - b. Gi kommunene bedre grunnlag for å integrere og ivareta barn og unges interesser i sin løpende planlegging og byggesaksbehandling.
 - c. Gi et grunnlag for å vurdere saker der barn og unges interesser kommer i konflikt med andre hensyn/interesser.

Sametingets planveileder, samt Sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark
Planveilederen og retningslinjene overlapper hverandre. Nedenfor følger hovedpunktene i retningslinjene for endret bruk av utmark (høringsforslag 2020, §§ 5-7):

Endret bruk av utmark er planer og tiltak som innskrenker tradisjonell bruk av naturgrunnlaget. Kommunen skal vurdere virkninger for reindriften, for utmarksbruk og næringsutøvelse og for kultur og samfunnsliv.

Regionale planer og strategier

For fylkeskommunen er følgende relevante planer og strategier:

1. Regional transportplan for Finnmark 2018-2028
2. Regional vindkraftplan for Finnmark 2013-2025
3. Regional plan for Finnmark vannregion 2016-2021
4. Regional plan for kompetanse i Finnmark 2016-2028
5. Regional plan for kulturminner og kulturmiljø i Finnmark 2017-2027

I arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel har vi tatt hensyn til de føringene som er nevnt ovenfor.

2. Planprosessen

Oppstart og planprogram

Kommunen varslet oppstart av planarbeidet høsten 2018, og det ble da laget et forslag til planprogram, eller «plan for planleggingen». Den videre planprosessen har tatt hensyn til innspill og merknader, spesielt fra Fylkesmannen i Troms og Finnmark.

Utredninger og møter

I planarbeidet har vi laget en rekke utredninger på spesielle tema. I tillegg har vi gjennomført møter, bredt og snevert, hvor store deler av befolkningen har vært representert. Nedenfor følger en liste over det kunnskapsgrunnlaget vi har laget. Dette kunnskapsgrunnlaget er basis for de visjoner, målsettinger og strategier vi har formulert i samfunnsdelen:

- Sammendrag av medvirkningsprosesser
 - Folkemøte på Skansen 25. mars 2019. Ca. 60 deltakere, hvorav ca. 20 ungdommer
 - Pensjonistforeninga/eldrerådet 2. april 2019.
 - Næringslivet (to møter) 2. april 2019.
 - Ungdom: Temakveld med temaet «Møteplasser» 1. oktober 2018.
 - Samarbeidsutvalget for barnehagene 8. april 2019, samt spørreundersøkelse blant barnehageforeldre og ansatte i barnehagene
 - Lag og foreninger, Skansen 20. juni 2019
 - Spørreskjema: Flyktninger og andre på norskopplæring
 - Rådet for funksjonshemmede 17. september 2019.
- Prosjektrapport «Trivsel i Båtsfjord», Carina Amundsen, om hvordan ungdom i alderen 16-23 år trives i Båtsfjord og hvilken opplevelse av stedet de har.
- Utredning: Arealbehov for boligutvikling, om dagens arealer er tilstrekkelige, hvor det ev. kan utvides, og hvilke boligtyper framtiden krever.
- Utredning: Arealbehov for næringsutvikling, om dagens arealer er tilstrekkelige, hvor ev. nye arealer kan etableres, og hvordan arealene mest hensiktsmessig kan utnyttes.
- Utredning: Arealregnskap for friluftsliv, oversikt over eksisterende arealer i kommunale planer, samt andre viktige arealer som brukes til friluftsliv.
- Barnetråkkregistrering, om hvor barn og ungdom ferdes og hvordan de verdsetter forskjellige deler av kommunen.
- Befolkningsutvikling og folkehelse, om folketallsutviklingen og framtidig utvikling, fordeling på aldersgrupper og hvilke utfordringer dette gir samfunnet. Sentrale indikatorer på folkehelse samt faktorer som påvirker denne.
- Folkehelseprofil for kommunen pr 2020.
- Klimautredning, om hvilke virkninger framtidige klimaendringer vil få for kommunen. Vurdering av kommunens utslipp av klimagasser og hva som påvirker dette.
- Økonomiutredning 2020-2032, om kommuneøkonomien i årene som kommer.

Utarbeiding av forslag til plan

I planprogrammet har vi brukt begrepet «attraktive lokalsamfunn» som teoretisk overbygning. Programteorien er laget av Telemarksforskning, og definerer et attraktivt lokalsamfunn som:

- Er attraktivt å bo i
- Er attraktivt å drive næring i
- Er attraktivt å besøke.

Attraktivitet er i denne programteorien direkte knyttet til *flyttestrømmer*: Ting som kan påvirkes lokalt, eller er unikt ved det enkelte stedet, og som påvirker flyttestrømmen til eller fra stedet (sammendragsrapport, TF-notat nr. 13/2013). Mange andre forhold påvirker også flyttestrømmene, som strukturelle forhold og økonomiske rammebetingelser, men de kan ikke påvirkes lokalt (Ibid.). Det beste lokalsamfunnet da kan gjøre er å tilpasse seg.

I utredningene og i møtene vi har hatt, har vi hatt fokus på hva samfunnet selv kan gjøre for å være attraktivt, og hvordan samfunnet kan tilpasse seg framtidige endringer.

Behandling av planforslag

Forslaget til samfunnsdel skal legges ut til høring og offentlig ettersyn. I høringsprosessen ønsker vi å tilrettelegge for en bred medvirkning. I tillegg vil statlige sektormyndigheter og regionale myndigheter uttale seg til planforslaget.

Etter at høringen er ferdig, blir innkomne merknader og forslag vurdert og eventuelt innarbeidet i planforslaget. Det endelige planforslaget blir lagt fram til kommunestyret for endelig vedtak.

Videre arbeid i kommunens økonomiplan

De strategiene som blir vedtatt i samfunnsdelen skal inngå i en handlingsdel med økonomiplan for de kommende årene. Dette sikrer at målsettingene og strategiene i samfunnsdelen følges opp med konkrete tiltak i handlingsdelen, og videre i økonomiplan- og budsjettprosessene. Politisk nivå får dermed muligheten til å se tiltak i sammenheng, ut fra hvordan man ønsker å oppnå målsettingene i samfunnsdelen.

3. Utfordringer: Sentrale funn fra utredninger og medvirkningsprosesser

Hvordan har vi det? Vi kan ikke vite hvor vi skal uten at vi vet hvor vi er. Vi har brukt kunnskapsgrunnlaget som er nevnt tidligere til å se på hva som er de viktigste utfordringene for Båtsfjordsamfunnet i dag, og hvordan vi ønsker at samfunnet skal framstå i 2030. I dette dokumentet ligger en «kortversjon». De som ønsker å gå dypere inn i statistikker og referater kan lese dokumentet «Kunnskapsgrunnlag».

Folketall og alderssammensetning

For en mer detaljert beskrivelse og drøfting av statistikken viser vi til utredningen «Befolkningsutvikling og folkehelse».

Hovedfunn:

- Etter flere år med vekst til 2270 innbyggere i januar 2019, er det siden notert nedgang i folketallet, til 2207 i første kvartal 2020.
- Andelen utenlandske statsborgere har nesten doblet seg fra år 2000 til 2018. Litauiske statsborgere utgjør den største gruppen med 12 % av innbyggerne.
- Det er vanskelig å fremskrive folketallet, da det avhenger mye av hvordan arbeidsinnvandringen vil utvikle seg.
- Dagens fraflytting, samt økende antall eldre, gir en klar nedgang i andelen personer i arbeidsdyktig alder.
- Ungdomskullene er blitt betydelig lavere, og kan ikke kompensere for de som går ut av arbeidslivet.
- Antall eldre, og særlig i alder med omsorgsbehov, har økt, og vil fortsette å øke betydelig.
- Antall i yrkesaktiv alder pr eldre blir redusert fra 8 til under 3 i 2040. Færre skattebetalere vil betale for eldreomsorgen, og det blir færre pårørende.

Barn og ungdom i Båtsfjord

For en mer detaljert beskrivelse viser vi til utredningene «Befolkningsutvikling og folkehelse», «Ungdataundersøkelsen» (ungdata.no), «Trivsel i Båtsfjord» (Carina Amundsen), «Barnetråkkregistrering» (skolene i Båtsfjord) og «Sammendrag av medvirkningsprosessene» side 8-9.

Hovedfunn:

1. Antall barn og unge under 16 år har sunket betydelig siden 2000. Videre framover vil antallet stabilisere seg eller synke svakt.
2. Det er god barnehagedekning med kvalifisert personell. Men lokalene er gamle og lite hensiktsmessige.
3. De to skolene er nedslitte og lite hensiktsmessige. Skolene har kvalifisert personell, men med høyt sykefravær. Resultater fra nasjonale prøver er svakere enn landsgjennomsnittet.
4. Barn med adferdsproblemer og rusproblemer tar store ressurser for skolen. ADHD-medisineringen er langt over landsgjennomsnittet og nabokommunene. Det er mange barnevernssaker i kommunen.
5. For lite kulturskoletilbud i forhold til etterspørselen.
6. Fullverdig ungdomsklubb er viktig.
7. Mangel på gode møteplasser. Eldre ungdom etterspør arbeidsplasser og bedre boligtilbud for å flytte hjem.

8. Ungdom ønsker å delta aktivt i prosesser for å utvikle Båtsfjord.
9. Barnetråkkregistrering viser tydelig hvilke områder barn og unge liker og misliker. Funnene bør tas hensyn til i videre arealplanlegging.

Folkehelse

For en mer detaljert beskrivelse viser vi til utredningene «Befolkningsutvikling og folkehelse», «Folkehelseprofil 2020 Båtsfjord» (Folkehelseinstituttet) og «Ungdataundersøkelsen» (Ungdata.no)

Hovedfunn:

1. Forekomsten av livsstilssykdommer er ganske mye høyere enn landsgjennomsnittet. Dette gjelder særlig hjerte- og karsykdommer og kreftsykdommer. For muskel- og skjelettsykdommer er det ikke særlig forskjell.
2. Unge med overvekt og fedme er vesentlig høyere enn i landet ellers. Bruk av glukosesenkende midler (som brukes mot diabetes-2) er betydelig større enn i landet ellers.
3. Ungdom i Båtsfjord trener mindre enn ungdom i Finnmark og landet ellers.
4. Andelen med psykiske lidelser (alle aldersgrupper) er noe høyere enn landet ellers. Færre ungdommer enn i landet er fornøyd med seg selv.
5. Bruk av legemidler ligger noe over landsgjennomsnittet for diabetes, hjerte- og karsykdommer og spesielt ADHD. Bruken av smertestillende, sovemidler, beroligende samt astma- og allergimidler og antibiotika ligger til dels betydelig lavere.
6. Enslige med barn har en klart dårligere inntektsutvikling enn par med barn. Andelen som defineres som «fattig» har økt.
7. Andelen uføretrygdete er så vidt høyere enn landet ellers og har sunket siden år 2000.

Hva påvirker folkehelsen?

Helsedirektoratet har listet opp følgende faktorer:

- Psykisk helse og livskvalitet: Stress og mestring, sosial støtte, deltakelse, nettverk, nærmiljø, fritid og frivillighet.
- Utdanning: Som en viktig del av oppveksten, som ressurs for enkeltmennesker og som grunnlag for deltakelse i samfunnet.
- Økonomi: Helsen i befolkningen blir bedre med økende inntekt. Kommunens utforming av tjenester og velferdsordninger kan ha betydning for innbyggernes økonomi, og dermed også for helsen og fordeling av helse i befolkningen.
- Bolig: Dårlige boforhold kan være helseskadelige. Kommunale virkemidler med betydning for bolig, boforhold og bosituasjonen for innbyggerne.
- Arbeid: Risikofaktorer ved arbeidsmiljøet, og muligheten til å ha et arbeid, forhindre utstøting fra arbeidslivet.
- Miljørettet helsevern: Biologiske, kjemiske og fysiske miljøfaktorer som kan påvirke helsen.
- Skader og ulykker: Kan kommunen bidra til å forebygge skader og ulykker.
- Ernæring: Dårlig kosthold gir dårlig helse. Kommunens rolle med råd og anbefalinger om kosthold, fra barnehagenivå og opp.
- Alkohol: Drikkemønstre, helseskader og andre konsekvenser av alkoholbruk. Kommunens alkoholpolitiske rolle, regulatoriske virkemidler, rusmiddelforebyggende tiltak og tidlig intervensjon.
- Fysisk aktivitet: Tilrettelegge for økt fysisk aktivitet gjennom konkrete tiltak og virkemidler.
- Seksuell helse: Tilrettelegging og utforming av tiltak rettet mot positiv seksuell helse, selvbestemmelse, mestring og råderett og kropp og seksualitet.

- Tobakk: Tobakksforebyggende tiltak: Tobakksfri oppvekst, røykeforbud, tilsyn, hjelp til tobakksavvenning, forebyggende helsetjenester.

Arealer: Boligbygging, næringsutvikling og friluftsliv

Boligbygging: Arealer, boligstruktur

For en mer detaljert beskrivelse viser vi til utredningen «Arealbehov for boligutvikling».

Hovedfunn:

- De aller fleste boligene er selveide eneboliger. Ca. halvparten ble bygget mellom 1960 og 1980.
- Alle tilgjengelige boligtomter er for eneboliger. Svært mange tomter oppfattes som mindre attraktive.
- Leiemarkedet er ganske lite, og domineres av mindre boenheter i eldre og til dels ombygd bygningsmasse.
- Etterspørselen etter boliger er i endring: Familiene er mindre, det er flere enslige, og det er flere som ønsker å leie framfor å eie. Det er behov for et større spekter av eierforhold og boligstørrelse.
- Flere, særlig eldre, ønsker sentrumsnære leiligheter.
- Etterspørselen etter nye eneboligtomter domineres av ønsket om utsikt. Området Blåbærtoppen/Blåbærveien er et område hvor det kan tilrettelegges nye tomter med god utsikt.

Arealer for næringsutvikling

For en mer detaljert beskrivelse viser vi til utredningen «Arealbehov for næringsutvikling».

Hovedfunn:

- En stor del av næringsarealene er avsatt i kommunedelplan for Båtsfjord tettsted (2004). I flere områder kan det bygges uten reguleringsplan.
- Flere detaljreguleringer er gjennomført/under gjennomføring de siste årene
- Ingen overordnet strategi for næringsutbyggingen. Konsekvensen er liten samordning av funksjoner og arealdisponering, og konflikt mellom næringsbebyggelse og boligbebyggelse.
- Framtidig næringsutvikling bør bruke tilgjengelige arealer innenfor tettstedsområdet.
- Arealdisponeringen i tettstedet må ivareta både bolystperspektivet og ønskene til næringsaktører.
- Eventuelle nye næringsarealer utenfor tettstedsområdet (mot Skrovneset eller Eikebergvika) gir konsekvenser for bl.a. boligbebyggelse. Disse konsekvensene må utredes nærmere.
- For sjøarealene blir det viktig å sette av områder til levendelagring/oppføring av hvitfisk.
- For sjøarealene generelt må framtidig oppdrettsvirksomhet avklares gjennom revisjon av arealdelen/kystsoneplan.

Friluftsliv

For en nærmere beskrivelse viser vi til utredningen «Arealregnskap friluftsliv Båtsfjord».

Hovedfunn:

- Det finnes syv lekeplasser med lekeapparater spredt i tettstedsbebyggelsen. Standarden er varierende. Det finnes også syv arealer der det tidligere har vært lekeplass.
- Flere boligområder har ikke fungerende lekeplasser i nærområdet.
- Gjennomgang av behov, standard og ansvar for lekeplasser bør gjennomføres.

- Det er tre opparbeidede parker i tettstedet. Det bør vurderes om disse har tilfredsstillende innhold, og om det er behov for flere parkanlegg.
- Det er få friarealer inni bebyggelsen. Disse er viktige for å sikre grøntarealer mellom bebyggelsen, og for at barn får tilstrekkelige arealer til fri lek.
- Det er fire idrettsområder i kommunen.
- Øvrig: Det finnes tre staller og 10 registrerte badeplasser i kommunen. I tillegg er ca. 35 daa regulert til friområde på FOMA. Området er ikke opparbeidet, og framstår som lite attraktivt.
- Areal til fritidsbebyggelse er avsatt for hytteområdene H1-H7. Pr. september 2020 er i tillegg en reguleringsplan for fritidsbebyggelse i Nordfjord under utarbeidelse.
- Et mindre antall tomter for fritidsbebyggelse er avsatt i gamle reguleringsplaner eller gjennom arealdelen. Mange av de ledige hyttetomtene oppfattes som mindre attraktive. Det er arealbegrensninger som ikke tar hensyn til dagens standardkrav.
- Noen åpne hytter finnes i Varangerhalvøya nasjonalpark.
- Det er en rekke turstier i kommunen. De er bl.a. registrert på perletur.no og ut.no. Videre er det to lysløyper, som kan brukes hele året.
- Det er 18 skuterløyper i kommunen. De går hovedsakelig til hytteområdene. I tillegg er løyper som er knyttet til løypenettet i nabokommunene.
- De viktigste elvene for fritidsfiske er Syltefjordelva og Sandfjordelva. De lettest tilgjengelige fiskevannene er Ordovannet, Syltevikvannet, Pervannet og Adamsvannet.
- I medvirkningsprosessen til samfunnsdelen er de viktigste innspillene:
 - Det er viktig med friområder og grønne områder i sentrum. De må være tilgjengelige for alle.
 - Eksisterende parker og torgareal bør utvikles til gode møteplasser.
 - Det er viktig med lekeplasser i boligområdene.
 - Naturområder og friluftsliv er viktig for mange. Det bør tilrettelegges mange muligheter også for de med nedsatt funksjonsnivå.
 - Badeplasser er viktig for ungdom.

Det frivillige Båtsfjord – muligheter og utfordringer

For en nærmere beskrivelse viser vi til «Sammendrag av medvirkningsprosessene», side 3-6, og side 13-14.

Hovedfunn:

- Det mangler litt engasjement. Ildsjeler blir utbrent.
- Kulturforskjeller gjør det vanskelig å rekruttere arbeidsinnvandrere inn i frivillig arbeid.
- Vanskelig å rekruttere, særlig til mer forpliktende arbeid. «Alle» stiller opp på dugnad.
- Noen aktiviteter er dyre. Familier med lav inntekt føler at de ikke kan være med.
- Tilbud må tilpasses tida man lever i, og folkene som bor her.
- Drift av lag og foreninger må bli enklere (digitale løsninger)
- Kulturskolen bør øke sitt tilbud.
- De som ikke kommer seg ut, bør få tilbud om henting.
- Kulturlivet må prioriteres av kommunen.

Framtidens klima – påvirker det oss?

For en nærmere beskrivelse viser vi til «Båtsfjord mot en ny klimaframtid».

Hovedfunn:

- Generelt ventes årstemperaturen i 2100 å være 5-6 grader høyere enn i perioden 1971-2000. Størst temperaturøking skjer om vinteren. Vekstsesongen vil øke med 1-3 måneder.
- Årsnedbøren ventes å øke med 20 %, mest om sommeren. Det blir flere perioder med kraftig nedbør. Dette får betydning for hvordan «faste flater» som asfalt blir drenert unna, særlig i bebyggelsen. Det bør undersøkes om enkelte vassdrag kan få regnflom som de ikke har hatt før.
- Havnivået vil øke. Netto havnivåstigning blir 60-78 cm. Stormflonivået vil også øke. Nye kaianlegg, fyllinger, veganlegg og bebyggelse nær sjøen må dimensjoneres i forhold til dette. Konsekvenser for eksisterende anlegg må vurderes.
- Det er mulig økt sannsynlighet for våtsnøskred pga regn på snødekket underlag. Fv. 891 i Adamsdalen, Syltefjordveien gjennom Tranga, hyttefelter og skuterløyper bør vurderes.
- Det kan også være økt fare for steinsprang på veg, utløst av økt nedbør.
- For næringslivet er det usikkert hvordan fiskebestander og migrasjonsmønster vil påvirkes. Men nye fiskeslag kan bli kommersielt utnyttbare i Båtsfjord. Dersom den nordlige sjørute fra Europa til Asia blir mer tilgjengelig, kan transportmulighetene til Asia kunne utnyttes fra Båtsfjord.
- Utslipp av klimagasser er halvert fra 2009 til 2017, hvis man unntar sjøtrafikk. Store landbaserte kilder til utslipp er oppvarming og vegtransport. ENØK-tiltak, utskifting av gammel bygningsmasse og elektrifisering av bilparken er tiltak som vil få ned klimagassutslippene. Landstrøm for fartøyer, og etter hvert batteri- og/eller hydrogendrevne fartøyer vil også bidra til klimagassreduksjoner.

Kommuneøkonomien

For kommunen som tjenesteyter vil kommunens handlefrihet være en nøkkelfaktor for å gjennomføre mange av de prioriteringene som ligger i samfunnsdelen. For en nærmere beskrivelse viser vi til utredningen «Økonomiutredning 2020-2032».

Hovedfunn:

- Kommunen hadde i 2018 et netto driftsresultat under det anbefalte nivået. Disposisjonsfondets størrelse, og lånegjeld pr innbygger er omtrent som landsgjennomsnittet.
- Den kommunale økonomien er i dag gunstig. Skoleprosjektet vil øke den kommunale gjelden betydelig. I tillegg ligger usikkerhet rundt framtidig renteutvikling. Økingen i antall eldre, og antatt økt omsorgsbehov, vil legge press på den kommunale tjenesteytingen.
- Det er usikkerhet knyttet til viktige inntektskilder, som eiendomsskatten og havbruksfondet. I tillegg vil innretningen på de statlige overføringene endre seg ettersom alderssammensetningen og størrelsen på befolkningen endrer seg.

4. Kommuneplanens samfunnsdel: Planforslag

Innledning

Kommuneplanens samfunnsdel er grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Alle kommunale planer skal være forankret i kommuneplanens samfunnsdel, og planene skal inneholde et kapittel der de beskriver hvordan planene ivaretar målsettinger og strategier i samfunnsdelen.

Samfunnsdelen er styrende for kommunens økonomiplanarbeid.

I sammenheng med samfunnsdelen utarbeides det en egen planstrategi som gir føringer for den kommunale planleggingen fram til 2023.

Temaer for et attraktivt Båtsfjord i 2030

Ut fra det grunnlagsarbeidet som er gjort, foreslår vi fem temaer, hver med sine målsettinger («hva vil vi?») og strategier («hvordan gjør vi det?») for et attraktivt Båtsfjord i 2030:

1. Et kunnskapsrikt Båtsfjord
2. Et Båtsfjord i utvikling
3. Et inkluderende Båtsfjord
4. Et trivelig Båtsfjord
5. Et trygt Båtsfjord

Temaer, mål og strategier

Et kunnskapsrikt Båtsfjord

Hva vil vi:	Hvordan gjør vi det:
En oppvekstsektor der alle elever realiserer sitt potensiale for kunnskap, ferdigheter og holdninger, og blir selvstendige, ansvarlige og fungerende borgere.	Dyktig og motiverende undervisningspersonell som ser eleven Godt samarbeid mellom skole og hjem Godt fysisk og sosialt læringsmiljø Lokaler som er dimensjonert for dagens og framtidens behov.
Et næringsliv som tilbyr attraktive arbeidsplasser og er i front på teknologiutvikling	Kontinuerlig kompetansekartlegging Etter- og videreutdanning Forsknings- og utviklingsprosjekter Rekruttere utflyttede båtsfjordinger til jobber Sommerjobb for ungdom.
Kompetent og tjenestevillig offentlig sektor	Bruke digitale løsninger, bl.a. selvbetjening Høyt servicenivå og god tilgjengelighet Kompetansekartlegging Etter- og videreutdanning Kompetansesamarbeid med nabokommunene Rekruttere utflyttede båtsfjordinger til jobber

Et Båtsfjord i utvikling

Hva vil vi:	Hvordan gjør vi det
For å beholde rekruttering til arbeidsplassene vil vi tilrettelegge for økt tilflytting til kommunen	Gode boligtilbud Høy kvalitet på offentlige tjenester Attraktive arbeidsplasser Godt integreringsarbeid

Videreutvikle Båtsfjord som Fiskerihovedstaden og som leverandør av fornybare ressurser.	Videreutvikle sjørettede næringsarealer for industri og flåte. Arealplanlegging som ivaretar både bolyst og næringsliv. Utvikle næringsarealer for andre næringer Tilrettelegge for næringsklynger Tilrettelegge sjøarealer for: <ul style="list-style-type: none"> • levendelagring/oppforing av hvitfisk • lakseoppdrett andre typer oppdrett Utvikle samarbeidet mellom næringsliv og kommune. Tilrettelegge for videreutvikling av blågrønn næring.
Utvikle reiselivsnæringen, basert på lokal næring og kultur	Tilrettelegge arealer for reiselivsvirksomhet Bidra til å utvikle Varangerregionen som reiselivsmål
Bærekraftig infrastruktur	Sørge for at sjømatnæringen får forutsigbar transport av eksportvarer. Vannforsyning med høy leveringssikkerhet og kvalitet Redusere sårbarhet i el- og IT-forsyningen Redusere konsekvenser av framtidige klimaendringer
Vi ønsker en fleksibel boligstruktur som er attraktiv for alle grupper mennesker	Tilrettelegge arealer for ulike boligtyper Flere boliger i sentrum
Barn og unge må høres i samfunnsutviklingen	Kommunen må tilrettelegge for at barn og unge får innflytelse i planarbeid, og i saker som angår dem direkte. Bruke ungdomsrådet aktivt.

Et inkluderende Båtsfjord

Hva vil vi:	Hvordan gjør vi det
Båtsfjord skal være en kommune vi gjerne vil komme til, men helst ikke forlate	Tiltak for å gjøre innflyttere bedre kjent med samfunnet. Lett tilgjengelig informasjon om «alt i Båtsfjord» for innflyttere
Båtsfjord skal være ett samfunn – av mange nasjoner	Sørge for at alle får muligheten til god norskopplæring. Kartlegge og ta i bruk «skjult kompetanse» hos innvandrere Tiltak for å styrke stedstilhørigheten hos nye innbyggere Kulturell utveksling – hvordan lærer vi om hverandre

Et trivelig Båtsfjord

Hva vil vi:	Hvordan gjør vi det
Båtsfjord sentrum skal være et aktivt og attraktivt område	Formelle og uformelle møteplasser Utvikle torget til en attraktiv sentrumsarena. Etablering av boliger Offentlige områder skal være tilgjengelige for alle (universelt utformet)
Båtsfjord skal ha et blomstrende frivillig kulturliv	Gode rammebetingelser for det frivillige arbeidet Stimulere innvandrere til å delta aktivt i kulturlivet Flere arrangementer som samler alle. Øke bidraget fra de eldre i frivillig arbeid.
Båtsfjord skal ha et godt fritids- og friluftstilbud	Videreutvikle lavterskel friluftstilbud for alle grupper Idrettstilbud Tilbud for uorganisert ungdom Attraktive hytteområder tilpasset dagens standardkrav.
Ungdommen må trives i Båtsfjord	Sommerjobbmuligheter for barn og ungdom i alle utdanningsløp. Markedsføring av Båtsfjord overfor ungdom i utdanning
Båtsfjord skal være rent og ryddig	Tiltak for å hindre forsøpling Bruke kommunale virkemidler for opprydding Større fokus på å holde egne eiendommer/arealer ryddige, et felles ansvar.
Båtsfjord trenger grønne lunger	Beholde og utvikle parkarealene Etablere grønne arealer også i næringsområdene

Et trygt Båtsfjord

Hva vil vi:	Hvordan gjør vi det
Vi ønsker et oppvekstmiljø som gir barn og unge trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger, og som sikrer alle barn og unge tilbud og muligheter som gir en meningsfull oppvekst.	Nært samarbeid mellom hjem, skole, barnevern og helsetjenesten Nulltoleranse mot mobbing, overgrep og vold. Lekeplasser nær hjemmet Trafikksikker skolevei
Vi ønsker et aldersvennlig lokalsamfunn, der de eldre også tar i bruk egne ressurser for å møte alderdommens muligheter og utfordringer.	Eldre involveres i å planlegge og utforme nærmiljø og lokalsamfunn. Boligtilrettelegging, sosiale nettverk, funksjonsevne Mulighet for de som ønsker det å stå i arbeidslivet etter oppnådd pensjonsalder.
Vi ønsker et godt helse- og omsorgstilbud for alle grupper som har behov for det.	Videreutvikling av hjemmebasert omsorg for å fange opp økingen i antall eldre. God primærhelsetjeneste. God rus- og psykiatriomsorg.

Vi ønsker at folkehelsen i kommunen blir bedre	Kartlegge de viktigste truslene mot folkehelsen i alle aldersgrupper. Arbeide for å redusere bruk av rusmidler Arbeide for bedre kosthold Tilrettelegge for fysisk aktivitet for alle
Vi ønsker en sosial boligbygging for de som trenger det.	Planlegge og tilrettelegge for at flest mulig vanskeligstilte på boligmarkedet kan bo i egen bolig. Tilrettelegge for at flest mulig kan bo hjemme lengst mulig

5. Arealstrategi

Arealstrategien er bindeleddet mellom samfunnsdelen og arealdelen. Arealstrategien skal gi føringer for kommunens langsiktige arealbruk. Disse føringene skal vi ta hensyn til når arbeidet med kommuneplanens arealdel starter.

Samfunnsdelen angir verdivalg, der motstridende hensyn må veies mot hverandre. Når vi lager arealstrategien skal vi også ta hensyn til de føringer som kommer fra det regionale og nasjonale nivået. Det betyr bl.a. at vi skal ivareta naturmangfoldet, vern av kulturminner, tilpasse oss klimaendringer, redusere klimagassutslipp og arbeide for god folkehelse. Samtidig skal vi arbeide for at barn og unge får en god og trygg oppvekst, at næringslivet får gode rammebetingelser og at vi har høy bolyst.

I planforslaget har vi definert fem hovedtemaer for et attraktivt Båtsfjord i 2030.

Nedenfor beskriver vi hva kommunen må prioritere i arealdelen for å nå målsettingene i de fem hovedtemaene.

Et kunnskapsrikt Båtsfjord

- Vi skal jobbe for at det finnes arealer for kompetansebedrifter og for annen kunnskapsformidling.
- Vi skal sørge for arealer til ny skole/barnehage, og finne ut hvordan de gamle arealene til skolene og barnehagene skal brukes.

Et Båtsfjord i utvikling

- Vi skal utvikle næringsarealene innenfor de områder som allerede er satt av til næringsutvikling.
- Nye næringsarealer skal så langt som mulig ligge i tettstedet.
- Vi skal jobbe for at konflikten mellom bolyst og næringsdrift blir minst mulig.
- Vi skal jobbe for samlokalisering eller klyngestruktur slik at intern varetransport blir minst mulig.
- Vi skal ha dialog med reindriftsnæringen om deres arealbehov.
- Vi må avklare framtidig arealbehov for fornybar kraftproduksjon.
- Vi skal avklare hvordan vi kan ha en bærekraftig oppdrettsnæring i kommunen, og hvilke områder som kan utvikles.
- Vi skal avklare hvor det er særlig viktig å ta vare på kulturminner/kulturmiljø, og naturmangfoldet i kommunen.

Et inkluderende Båtsfjord

- Temaet har ingen arealmessige konsekvenser i seg selv.

Et trivelig Båtsfjord

- Vi skal utvikle Torget til et attraktivt sentrumsområde.
- Vi skal tilrettelegge for boligbygging i sentrum.
- Vi skal gjennomgå dagens boligtomtestruktur for å se om den er hensiktsmessig ut fra behovet i framtida.
- Vi skal arbeide for at private og offentlige arbeidsplasser og servicetilbud blir tilgjengelig for alle, uavhengig av funksjonsgrad.
- Vi skal ha attraktive hytteområder som er tilpasset dagens standardkrav.
- Vi skal jobbe for lavterskel friluftstilbud nær tettstedet og i hytteområdene.

- Vi skal jobbe for at lekeplasser holdes ved like, og at grønne lunger og parkarealer får tilstrekkelig plass i tettstedet.
- Vi skal sørge for at barn og unges behov for uformelle møteplasser og frie ferdsel ikke bygges ned.

Et trygt Båtsfjord

- Vi skal jobbe for en trygg skolevei og lekeplasser nær hjemmet.
- Vi skal jobbe for at flest mulig vanskeligstilte kan få tilbud om egen bolig.
- Vi skal tilrettelegge for at flest mulig kan bo hjemme lengst mulig.
- Vi skal jobbe for at tungtransporten så langt som mulig kommer bort fra boligområdene.